L-ERBATAX-IL HADD MATUL IS-SENA (2019) IS-SLIEM TA’ KRISTU

Contributed by Frans Galea
Saturday, 06 July 2019

Din
hija il- Liturgija ta' L-Erbatax il-Hadd matul is-sena (2019)   bi hsibijiet min Joe Rapa.

Kristu !ie fid-dinja biex
ine''i l-gwerra minn qalb il-bniedem u minflok jimlihielu bis-Sliem. Il-Profeta E|ekjel g'andu profe|ija mill-aqwa
fuq il-missjoni tal-Messija meta l-Ispirtu s-Santu qal b’fommu: “Inroxx fuqkom ilma safi, u tissaffew
mit-tin!is kollu tag'kom, mill-idoli kollha tag'kom insaffikom. U nag'tikom qalb !dida, u ru' !dida nqieg'ed
!o fikom; u nne''i minn !isimkom il-qalb tal-!ebel u nag'tikom qalb tal-la'am
flokha. U nqieg'ed ru'i fikom, u nag'mel
li timxu skont il-kmandamenti tieg'i, u li ||ommu l-pre etti tieg'i u
t'arsuhom.” (E|ek. 36, 25-27).

L-Istorja tal-bniedem u tal-politika hija
mimliha attentati biex tinbena pa i
dejjiema li fiha l-bnedmin ikunu jistg'u jg'ixu b'al a'wa u jikkoperaw biex
ja'kmu l-'olqien g'all-!id ta’ kul'add.
Imma dan l-isforz huwa tra!ikament mi!ru' min'abba s-susa tal-mewt li
hemm f’kulma jag'mel il-bniedem. F’qalb
il-bniedem hemm il-bi|a’ tal-mewt u dan jag'mlu awtomatikament egoista,
ji!bed lejh bla ma jrid. Hemm id kies'a
tag'fas madwar qalbu li jag'mlu j'obb lil min i'obbu u jibnih, imma jobg'od lil
min jheddu u jag'millu l-'sara. F’din
il-qag'da, l-istag'!ib hu li ji!i |mien meta jkollna xi tip ta’ pa i. Hitler, e|empju estrem ta’ fejn jista’ jasal
il-bniedem fl-egoi|mi tieg'u, qal li l-Istorja tal-bniedem hi Storja ta’
gwerra, bi ftit intervalli ta’ pa i ’l hemm u ’l hawn biex il-bniedem jer!a’
ji!bor sa''tu g'al gwerra o'ra.

Huwa f’dan l-ambjent li
l-Iben ta’ Alla libes la'am b'al tag'na biex jag'mel gwerra lill-mewt u
lil dak kollu li jbe||a’ lill-bniedem f’qalbu, biex hekk ine''i l-egoi|mu minn
!o fiha u tg'ammar minfloku l-Im'abba.
Il-Van!elu ta’ Kristu hu l-vera politika, l-og'la politika li
qatt ixxandret g'ax tipponta lejn fejn hemm il-problema vera: il-qalb. Jekk lill-bniedem ma tibdillux qalbu, tista’
tibdillu dak kollu ta’ madwaru u timlih bil-!id, bil-kumditajiet u d-drittijiet
kollha, imma s-sliem jibqa’ mbieg'ed.

In-Nisrani jemmen b’qalbu
kollha li s-Sliem tal-qalb ji!i minn Alla, u l-g'arfien tal-Im'abba
tieg'u, li ntweriet lill-bniedem meta Hu re'a lil Ibnu g'all-mewt biex g'ajnejn
il-bnedmin jinfet'u u jikkonvin u ru'hom li Alla hu Missierhom u huma ma'bubin
b'ala wliedu. Din l-A'bar it-Tajba hi
 - avetta tal-bidla fil-qalb, ta’ “Twelid did” kif isej'ilha Kristu.

Il-bniedem kes'et qalbu
l-ewwel darba meta dineb fl-G'eden. Adam
jista'ba wara martu u jakku|a lilha.
Dehret il-firda. Kul'add ja'seb
g'al rasu u meta wie'ed ikun da'ru mal-'ajt u ma ja'seb f’xejn 'lief f’kif se
jsalva !ildu. Din hi l-gwerra f’qalb
il-bniedem li tirri|ulta fi gwerra bejn il-!nus. Kif se titfejjaqlu din il-!er'a lill-bniedem
jekk mhux bil-Fidi li Alla mhux rival tieg'u; li m’hemmx g'alfejn ja'seb g'al
rasu l-'in kollu, g'ax l-Istorja qed jinsi!hielu Alla u Hu se jipprovdilu; li
sa'ansitra l-mewt inbelg'et fir-reb'a
(1 Kor. 15, 54), u fi Kristu jg'ib
il-bi|a’ tag'ha g'ax l-Im'abba tke i
l-bi|a’ ’l barra (1 w. 4, 18)?

Imma kif se naslu g'al
dan? Ir-reli!jonijiet kollha pruvaw u
fallew. Hawn qed nitkellmu fuq xi 'a!a
aqwa, ikbar, iktar tal-g'a!eb. Kristu hu
aqwa mir-“reli!jon”. Hu ma !iex biex
iwaqqaf “reli!jon” o'ra imma biex, permezz tal-Misteru tal-G'id, jeqred
il-bniedem il-qadim li jg'ammar f’kull wie'ed minna u jo'loq il-bniedem skont
il-Pjan ta’ Alla: bniedem li g'adda mill-mewt g'al &ajja ta’ Dejjem !a minn
hawn; bniedem mimli bl-Ispirtu s-Santu li hu aqwa mill-mewt u li jixhed
lill-bniedem f’qalbu li hu Iben Alla.
Dan ise'' bil-Fidi li tikber mis-smig' tal-Kelma ta’ Alla li hi b'al
'alib minn sider il-Knisja. Isaija
jg'id: “Hekk intom terdg'u u tixbg'u
minn sider il-fara! tag'ha; terdg'u u titg'axxqu minn sider is-seb'
tag'ha.” (Is. 66, 11).

Is-Sliem hu Fer'. Fejn hemm is-Sliem hemm il-Fer'. &ares
madwarek u ara jekk kull ma tara hux Grazzja, qal S. Wistin. &ares madwarek. Imma, inti tig'idli, “X’qed

tara?” Hawn nies b’g'ajnejn morda u o'rajn
b’g'ajnejn jaraw l-g'e!ubijiet ta’ Alla fil-'olqien u fl-Istorja tag'hom. Minn kif tara l-affarijiet jiddependi jekk f’qalbek ikollokx Sliem jew irvell u ribelljoni konta Alla u kontra 'utek
il-bnedmin. Ejjew u araw l-g'emejjel ta’
Alla; tal-g'a!eb f’g'emilu fost il-bnedmin!
(S. 66, 5). I|rael kien
dejjem itenni dak li g'amel mieg'u Alla fl-Istorja tieg'u. “Biddel
il-ba'ar f’art niexfa, g'addew bil-mixi minn nofs ix-xmara. G'alhekk nifir'u bih!” (S. 66, 6). Din hi Kelma g'alik. Meta Alla nixxef il-ba'ar tal-problemi
tieg'ek? Jew m’g'andekx g'ajnejn
biex tara dak li qed ji!ri madwarek? Int
il-mimmi t’g'ajnejn Alla u |gur li din l-Im'abba tidher fl-Istorja
tieg'ek. Importanti li jkollok
x’tirrakkonta fuq Alla almenu mieg'ek innifsek: Ejjew, isimg'u, u ng'idilkom x’g'amel mieg'i il-Mulej. (S. 66, 16).

L-g'ana tad-dinja,
is-su essi, il-fama, li jirnexxilek ta'taf dak li trid, dawn l-affarijiet
kollha jlellxu u ji!bduna b'al kalamita.
Imma “deep down” nafu li is-Sliem veru qieg'ed x’imkien ie'or. Id-dinja nnifisha tg'allimna. Alla jdendlilna
Salib ma g'onqna, madmad tqil imma glorju|, idejjaqna imma jleqq b'ad-deheb,
biex jaqtag'na mid-dinja u jittrenjana n'arsu lejn is-Sema, is-Sema li
tinsab fina, fil-!ewwieni tag'na.
Kul'add g'andu t-tbatija tieg'u, imma din g'andha sens g'ax ming'ajrha
mitlufin a'na!

San Pawl jg'id: Ng'id g'alija, ma jkun qatt li nifta'ar
jekk mhux bis-salib ta’ Kristu, li bih id-dinja hi msallba g'alija u jiena
g'ad-dinja. (Gal. 6, 14). Is-Salib, g'al Kristu, kien it-Tron
tas-Sultan, it-Triq li waslitu g'all-Glorja ta’ &ajja bla tmiem, is-sodda ta’
m'abba fejn hu ta kollox g'alina. Min
tassew jemmen f’dan, allura anke s-salib tieg'u jiddawwal. Min hu tad-dinja jirvilla quddiem is-salib u
jsir vjolenti u jiddefendi ru'u mit-tbatija u jsir g'adu ta’ Alla u jidg'i biH
waqt li jis'et xortih.

Imma g'al dawk li huma ta’
Alla, is-salib i ekkinhom, ifaqqarhom, jag'milhom sempli i b'al 'rief. Dawn huma tassew ulied is-Sliem. Huma dawn li
jistg'u b’wi hom minn quddiem i'abbru s-Sliem ta’ Kristu, g'ax daquh qabel
huma. Imma t-t'abbir ta’ Kristu
jmeruh ulied id-dlam, dawk li jemmnu li jistg'u jibnu l- enna hawn bl-g'ana u
l-pja ir tad-dinja. G'alhekk tidher
quddiemna l-kontradizzjoni kbira: ix-xandir
tas-Sliem iqajjem gwerra! Kristu
nnifsu qal darba: “Ta'sbu intom li jien
!ejt in!ib il-pa i fid-dinja? Le,
ng'idilkom, imma l-firda!” (Lq. 12, 51).   esù jnissel pa i u pa i bil-kotra f’qalb
dawk li jemmnuH u ma ja'sbux 'a|in fiH meta ma jifhmuhx. Imma staqsu lill-Insara ppersegwitati
min'abba fl-Isem ta’ esù... staqsuhom kemm swietilhom din il-pa i nterjuri li
'add ma jista’ jisraqhielhom. Staqsu
lill-Insara f’'afna mill-pajji|i I|lami i u sa'ansitra fil-pajji|i tal-punent
fejn taparsi hemm il-'elsien imma fejn qed jg'addu li!ijiet li min irid
jimxi wara Kristu jkollu jiksirhom.

Fl-istess familji, tinbet
firda g'ax min jie'u lil Kristu bis-serjetà ji!i kkritikat u mwaqqa’ g'a - ajt
l-ewwel min-nies ta’ daru stess. Imma
min isib lil Kristu g'andu Sliem misterju|.
Hu qal: “Jiena n'allilkom
is-sliem; nag'tikom is-sliem tieg'i; ma nag'tihulkomx kif tag'tih
id-dinja.” (w. 14, 27). Sliem differenti li jafu min i!arrbu. G'ax int tista’ tkun imdawwar bit-ti!rib imma
f’qalbek hemm is-Sliem. “Fid-dinja tbatu jkollkom. I|da ag'mlu l-qalb: jiena rba't
id-dinja!” (w, 16, 33).

Il-Litur!ija tal-Kelma
tal-Erbatax-il &add.

Qari I

Se nifrex fuqha
s-sliem b'al xmara.

Is 66, 10-14

Qari mill-Ktieb tal-Profeta Isaija

Ifir'u lil erusalemm,
thennew biha,

intom ilkoll 'bieb
tag'ha!

Aqb|u bil-fer',

intom ilkoll li qsamtu
swied il-qalb mag'ha!

Hekk intom terdg'u u
tixbg'u

minn sider il-fara!

tag'ha;

terdg'u u titg'axxqu
mis-sider mimli tag'ha.

G'aliex dan jg'id
il-Mulej:

“Arani! Se nifrex fuqha
s-sliem b'al xmara,

u b'al xmara tfur
il-!id tal-!nus.

U intom terdg'u u fuq
id-dirg'ajn tintrefg'u,

u j|ieg'lu bikom fuq
l-irkupptejn.

B'alma omm tfarra! lil
binha,

hekk jiena nfarra!
lilkom

u f’ erusalemm
titfarr!u.

Taraw u tifra' qalbkom,

u g'adamkom b'al 'axix
i'addar;

u jag'rfu fil-qaddejja
tieg'u id il-Mulej”.

Il-Kelma tal-Mulej

R/. Irroddu 'ajr lil
Alla

Salm Responsorjali

Salm 65 (66),
1-3a.4-5.6-7a.16 u 20

R/. (1): G'ajtu
bil-fer' lil Alla

G'ajtu bil-fer' lil
Alla,

bnedmin tad-dinja
kollha;

g'annu s-seb' ta’ ismu,

xandru s-seb' u
t-tif'ir tieg'u.

G'idu lil Alla: “Kemm
int tal-bi|a’ f’g'emilek!” R/.

“L-art kollha tag'tik qima,

tg'annilek u tg'anni
lil ismek”.

Ejjew, araw l-g'emejjel
ta’ Alla;

tal-bi|a’ f’g'emilu
fost il-bnedmin. R/.

Biddel il-ba'ar f’art
niexfa,

g'addew bil-mixi minn
nofs ix-xmara.

G'alhekk, nifir'u bih!

Hu jsaltan bil-kobor
tieg'u g'al dejjem! R/.

Ejjew, isimg'u, u
ng'idilkom,

intom ilkoll li tib|g'u
minn Alla,

ng'idilkom x’g'amel
mieg'i.

Imbierek Alla, li ma
warrabx it-talba tieg'i;

ma warrabx minn fuqi
t-tjieba tieg'u! R/.

Qari II

Jien in!ib f’!ismi
l-marki ta’ Kristu.

Gal 6, 14-18

G'eluq tal-Ittra ta’ San Pawl Appostlu
lill-Galatin

&uti, ng'id g'alija, ma
jkun qatt li nifta'ar jekk mhux bis-salib ta’ Sidna esù Kristu, li bih
id-dinja hi msallba g'alija u jien g'ad-dinja. G'aliex, bi - irkon iļjoni jew ming'ajrha,
xejn ma hemm ta’ siwi, 'lief il-'olqien !did. U dawk kollha li jimxu fuq din
ir-regola, is-sliem u l-'niena fuqhom, u wkoll fuq Iļrael ta’ Alla. Mil-lum ’il quddiem 'add ma g'andu j'abbatni iļjed; jien
in!ib f’!ismi l-marki ta’ Kristu. Il-grazzja ta’ Sidna esù Kristu tkun
mag'kom, 'uti. Ammen.

Il-Kelma tal-Mulej

R/. Irroddu 'ajr lil
Alla

Akklamazzjoni qabel
l-Evan!elju

Kol 3, 15a.16a

Hallelujah. R/.
Hallelujah

&alli s-sliem ta’
Kristu jsaltan fi qlubkom;

&alli l-kelma ta’
Kristu tg'ammar s'i'a fikom.

R/. Hallelujah

Evan!elju

Jistrie' is-sliem
tag'kom fuqu.

Lq 10, 1-12.17-20

Qari mill-Evan!elju skont San Luqa

F’dak i|-|mien,
il-Mulej g'a|el tnejn u sebg'in o'ra u bag'athom tnejn tnejn qablu f’kull belt
u post fejn kien se jmur hu. U qalilhom: “Il-'sad huwa kbir, imma l-'addiema
ftit! Itolbu mela lil Sid il-'sad biex jibg'at 'addiema g'all-'sad tieg'u!
Morru: araw, qieg'ed nibg'atkom b'al 'rief qalb l-ilpup. Te'dux mag'kom la but,
la 'or!a u lanqas qrieq, u fit-triq issellmu lil 'add.

Fid-dar fejn tid'lu,
l-ewwel g'idu: “Is-sliem lil din id-dar”. U jekk fiha jkun hemm min i'obb
is-sliem, jistrie' is-sliem tag'kom fuqu; jekk le, it-tislima tag'kom ter!a’
lura g'andkom. Ibqg'u g'and dik il-familja, u kulu u ixorbu milli jkollhom huma,
g'ax il-'addiem 'aqqu 'lasu. Toqog'dux idduru minn familja g'al o'ra. F’kull
belt li fiha tmorru u jilqg'ukom, kulu dak li jqeg'dulkom quddiemkom; fejqu
l-morda li jkun hemm; u lin-nies g'idulhom: “Is-Saltna ta’ Alla waslitilkom”.
Imma l-belt li fiha tid'lu u ma jilqg'ukomx, o'or!u fil-pjazez tag'ha u g'idu:
“Sat-trab ta’ beltkom infarfru minn ma’ ri!lejna, u n'alluh g'alikom. Imma kunu
afu dan: is-Saltna ta’ Alla waslet”. Ng'idilkom li dak il-jum ikun e'fef g'al
Sodoma milli g'al dik il-belt”.

It-tnejn u sebg'in
re!g'u lura fer'ana jg'idu: “Mulej, ix-xjaten ukoll joqog'du g'alina min'abba
f’ismek”. U hu qalilhom: “Iva, jien kont narah lix-Xitan jaqa’ b'al berqa
mis-sema. Araw, tajtkom is-setg'a li tirfsu fuq sriep u skorpjuni u li teg'lbu
kull qawwa tal-g'adu u ebda 'sara ma jag'mlulkom. Madankollu mhux b’dan ifir'u,
li l-ispirti joqog'du g'alikom, imma ifir'u g'ax g'andkom isimkom miktub
fis-smewwiet”.

Il-Kelma tal-Mulej

R/. Tif'ir lilek Kristu